

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 141 | 27 februari-5 maart 2023

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

INTERNATIONAAL STRAFHOF

Het Belgische advocatenkantoor Van Steenbrugge Advocaten (VSA) kondigde op 1 maart aan dat ze samen met twee ngo's een mededeling hebben ingediend bij het Internationaal Strafhof (ICC) waarin wordt gevraagd een onderzoek te starten naar vermeende misdaden tegen de menselijkheid gepleegd door de Turkse regering. Hoewel Turkije geen partij is bij het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof, bevat de mededeling documenten over misdaden tegen de menselijkheid die Turkije zou hebben begaan in 45 staten die onder de jurisdictie van de Haagse rechtbank vallen.

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 21 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6

augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

27 februari: De politie in Istanbul en Ankara kwam tussenbeide bij demonstraties van linkse groeperingen en arresteerde ten minste 26 activisten.

28 februari: De politie in Mersin houdt vier mensen vast vanwege hun deelname aan protesten tegen de aanpak van de aardbevingen door de regering.

28 februari: De politie in Ankara en Istanbul kwam tussenbeide bij demonstraties van ngo's om te protesteren tegen de beperkingen voor gezondheidspersoneel in door aardbevingen getroffen gebieden, waarbij 22 mensen kortstondig werden vastgehouden.

28 februari: Het Gouverneursbureau van Mersin vaardigde een verbod uit op alle openluchtbijeenkomsten voor een periode van 15 dagen.

1 maart: De politie in Istanbul kwam tussenbeide in een demonstratie van een linkse politieke partij, waarbij 77 mensen werden vastgehouden.

1 maart: De politie van Istanbul kwam tussenbeide bij een protest voor vrouwenrechten en arresteerde vijf activisten.

2 maart: De politie in Istanbul kwam tussenbeide bij een demonstratie die werd gehouden om te protesteren tegen een dodelijke huisaanval in september 2018, waarbij vier mensen kortstondig werden vastgehouden.

3 maart: Het Gouverneursbureau van Osmaniye vaardigde een verbod uit op alle openluchtbijeenkomsten voor een periode van 15 dagen.

5 maart: De politie in Istanbul komt tussenbeide bij een protest voor vrouwenrechten en arresteert vijf activisten.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

27 februari: De politie in Osmaniye arresteerde journalisten Ali İmat en İbrahim İmat op beschuldiging van het verspreiden van "verkeerde informatie", nadat ze hadden gerapporteerd over beschuldigingen dat tenten waren achtergehouden voor aardbevingsslachtoffers in de provincie.

27 februari: Aanklagers van Samsun starten een onderzoek naar advocaat Hüseyin Cimşit op beschuldiging van belediging van de president, als gevolg van een strafrechtelijke klacht tegen het vermeende wanbeheer van de aardbevingen door de president. Cimşit werd ontboden voor een verhoor.

28 februari: Een Bitlis-rechtbank sprak een voorwaardelijke gevangenisstraf van 10 maanden uit aan journalist Sinan Aygül op beschuldiging van het verspreiden van "desinformatie", vanwege zijn berichtgeving over beschuldigingen van kindermisbruik. Aygül werd het eerste lid van de pers in Turkije dat werd veroordeeld op grond van een controversiële wet die de verspreiding van "valse of misleidende informatie" strafbaar stelt.

28 februari: De politie in Elazığ arresteerde academicus Övgün Ahmet Ercan op beschuldiging van het aanwakkeren van haat en vijandschap onder het publiek vanwege zijn berichten op sociale media over de aardbevingen. Ercan werd de volgende dag onder gerechtelijk toezicht en met een reisverbod vrijgelaten.

28 februari: De autoriteiten verbieden de fans van de Istanbulsse voetbalclub Fenerbahçe om een uitwedstrijd tegen Kayserispor bij te wonen nadat ze in een eerdere thuiswedstrijd antiregeringsleuzen hadden geroepen. Uit rapporten die op 1 maart werden gepubliceerd, bleek dat ten minste 74 mensen door de autoriteiten waren geïnformeerd dat ze geen sportevenementen mochten volgen vanwege hun deelname aan antiregeringsgezangen.

28 februari: Een rechtbank in Zonguldak oordeelde om de toegang tot een website die wordt gebruikt door het pro-Koerdische persbureau Etkin (ETHA) te blokkeren, daarbij verwijzend naar redenen van nationale veiligheid en openbare orde.

1 maart: De politie in Istanbul arresteerde journalisten Asena Tunca, Ezgi Can Ceylan en Ahmet Can Sarıkaya kort die een demonstratie volgden.

1 maart: De politie in Ankara houdt journalist Gökhan Özbek vast op beschuldiging van het verspreiden van verkeerde informatie vanwege zijn berichtgeving. Özbek werd de volgende dag vrijgelaten.

1 maart: De politie in Izmir arresteerde drie universiteitsstudenten op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda.

1 maart: Een İstanbul-aanklager eist tot drie jaar gevangenisstraf voor zangeres Gülşen Bayraktar Çolakoğlu die terechtstaat op beschuldiging van het aanzetten tot haat en vijandschap onder het publiek vanwege haar opmerkingen tijdens een concert.

3 maart: Een rechtbank in Ankara beslist om de toegang tot Ekşi Sözlük, een populaire website voor sociale media, te blokkeren. De uitspraak kwam nadat een eerdere toegangsblokkering door een andere rechtbank was opgeheven. De autoriteiten hadden de website gecensureerd voor de "bescherming van de nationale veiligheid en de openbare orde".

3 maart: De aanklagers van Izmir starten een onderzoek naar de lokale oppositiepoliticus Emir Sarı op beschuldiging van belediging van de president vanwege een partijbanner. Sarı werd door de politie ontboden voor een verhoor.

3 maart: Telecommunicatieautoriteiten blokkeerden de toegang tot ten minste drie nieuwsberichten over beschuldigingen van corruptie waarbij voormalig kabinetslid Ruhsar Pekcan betrokken was.

3 maart: Een rechtbank in Bursa beslist om de toegang te blokkeren tot drie nieuwsberichten over openbare aanbestedingen die zijn gegund aan regerende partijpoliticus Muharrem İleri.

3 maart: Media-ontwerper Fevzi Yazıcı werd vrijgelaten uit de gevangenis nadat een Hooggerechtshof een eerdere levenslange gevangenisstraf had vernietigd die hem door een lagere rechtbank was opgelegd. Yazıcı zat 6,5 jaar achter de tralies vanwege zijn professionele werk voor de inmiddels gesloten krant Zaman.

5 maart: Het directoraat-generaal Veiligheid (EGM) kondigde aan dat op 5 maart in totaal 152 mensen werden vastgehouden vanwege hun posts op sociale media over de aardbevingen, tegen 141 vorige week.

KOERDISCHE MINDERHEID

5 maart: Het team en de fans van Amedspor, een voetbalclub uit de overwegend Koerdische provincie Diyarbakır, werden het slachtoffer van een aantal racistische aanvallen tijdens een uitwedstrijd in Bursa.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

27 februari: Berichten in de media gaven aan dat een gevangenis in Istanbul onvoldoende maaltijden gaf aan gevangenen en de watervoorziening beperkte.

27 februari: Een gevangenis in Antalya bleef baby's die samen met hun moeders in de gevangenis zaten, beroven van speciale babyvoeding. Het probleem veroorzaakt naar verluidt gezondheidsproblemen bij de baby's.

2 maart: Berichten in de media gaven aan dat een vrouwengevangenis in Mersin de gevangenen onvoldoende voedsel en water voorzag en dat de gevangenen in de gevangenis in overvolle afdelingen werden vastgehouden na inkomende overplaatsingen uit door aardbevingen getroffen gebieden.

VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

2 maart: Berichten in de media beweerden dat de Turkse autoriteiten Syrische vluchtelingen discrimineerden bij het verstrekken van humanitaire hulp aan door aardbevingen getroffen gebieden.

4 maart: De VN dringt er bij landen op aan om Syrische vluchtelingen op te nemen uit door aardbevingen getroffen gebieden in Turkije, en zegt dat ze opnieuw geconfronteerd worden met het trauma van verlies en ontheemding.

FOLTERING EN MISHANDELING

27 februari: Gendarmes in Hatay hielden informeel zes linkse activisten vast en mishandelden hen verbaal.

1 maart: Een gevangenis in Izmir eiste een exorbitant bedrag (ongeveer € 2.000) van gevangene Şükrü Çiçek, die eiste de begrafenis van zijn vader bij te wonen.

1 maart: De politie in Tunceli mishandelde een man genaamd Erkan Gül tijdens een huiszoeking.

2 maart: De bewakers in een gevangenis in Antalya doorzochten gedetineerden tijdens een overplaatsing. De gevangenisadministratie startte disciplinaire onderzoeken naar degenen die zich tegen de praktijk verzetten.

4 maart: De Orde van Advocaten van Şanlıurfa maakte bekend dat twee mensen (Mehmet Samur en Adle Samur) die op 2 maart werden vastgehouden, mishandeld werden in politiehechtenis.

VROUWENRECHTEN

3 maart: Uit een maandelijks rapport over gendergerelateerd geweld, vrijgegeven door Bianet, blijkt dat mannen in februari minstens 11 vrouwen hebben vermoord en geweld hebben toegebracht aan minstens 40 anderen.